

Sfølge danske Lovs 1ste Bogs 7de Kapitel skulde der være 8 Thinghørere eller Stokkemænd til Stede paa Thinge, naar Retten holdtes; dette var et virkeligt Ombud, som aarligt fordeltes, i Kjøbstæderne blandt ærlige og ubehygtede Borgere og paa Landet blandt de bosatte Bønder. Det fremgaar allerede af disse Udtryk, at denne Byrde ikke skulde paalægges den almindelige Arbejdsklasse; det blev senere udtrykkelig bestemt, at kun Gaardmænd maatte vælges, Antallet indskrænkedes, og ved Trd. 9de Juni 1847 indførtes lønnebeholdninger.

Syns-, Gransknings- og Burderingsforretninger skulde udføres uden Betaling af kyndige efter rigtig Omgang blandt Jurisdiktionens Behovere valgte Mænd; ved Sportelreglementet af 19de Decbr. 1800 og det nugældende Reglement af 22de Marts 1814 blev der imidlertid tillagt Mændene Betaling.

Det vil af disse Bemærkninger fremgaa, at de her omhandlede Ombud efterhaanden ere blevne afløste af faste Bestillingsmænd eller at der, forsaavidt dette ikke er slet, er fastsat Bederlag for Arbejdet. Det maa derhos anses for sikkert, at den egentlige Arbejdsklasse aldrig er bleven behyrdet med disse eller lignende Hverv, og det vilde da ogsaa være meget ubilligt og uigjennemførligt at fordrø, at Arbejderen uden Bederlag til slige Hverv i det Offentliges Interesse skulde offere sin Tid, som er hans eneste Erhvervskilde. Vi henviser i saa Henseende ogsaa til det i 1880 Rigsdagen forelagte Forslag til Lov om Domsmagtens Ordning, i hvis § 63 det hedder, at Enhver, som udelukkende eller væsentligst ernærer sig ved egne Hænders Gjerning, er fritaget for at være Nævning.

At give den i Lovforslaget omhandlede Slags Vidner Erstatning for deres Møde finde vi derfor stemmende med Billighed, og vi skjønne ikke, at det kan medføre farlige Konsekvenser; ligeledes finde vi det stemmende med Forholdenes Udvikling at give alle Vidner, der bo i en længere Afstand fra

Retten, Godtgjørelse for deres Reiseudgifter. Til en saaledes begrænset Erstatningsret har ogsaa medundertegnede G. o. S. kunnet slurve sig, uagtet han ikke kan erkjende, at der er særlig Trang til en saadan Forandring i Lovgivningen.

Vi have saameget mindre Betænkelighed ved at tilraade Landsstinget at vedtage en saadan Bestemmelse, som Danmark, efterat der i Norge er vedtaget en ny Lov om Strafferetspleien, nu vistnok er den eneste Stat, hvor der aldrig, uden Hensyn til de foreliggende Omstændigheder, gives Godtgjørelse til Vidner for deres Møde i kriminelle Sager.

Det er jo sikkert, at en Gjennemførelse af Loven vil medføre Udgifter; hvor store disse ville blive, er det umuligt i Forveien at sige; efter de Oplysninger, som vi have forstaaet os, vilde Udgiften i det forløbne Aar i et meget udstrakt jydsk Herred og i et af de til Kjøbenhavn grændsende Birker have udgjort henholdsvis 514 og 406 Kr. eller ca. 15 pCt. og 5 pCt. af Delinkventomkostningerne, af hvilken Udgift lidt over Halvdelen falder paa Rejsegodtgjørelse. Skjøndt man naturligvis altid maa være betænkelig ved Udgiftsforøgelser, finde vi dog ikke, at denne Udgift, hvorved vi bemærke, at Amtsrepartitionsskats Udgifter til Delinkventomkostninger i de sidste Aar have udgjort ca. 160,000 Kr. aarlig; hvor hindre Lovforslagets Gjennemførelse, naar man i og for sig billiger dets Tante.

Udvalgets Medlem D. v. J. finder Anledning til at bemærke Følgende:

Ved denne Sags første Behandling blev der gjort gjældende, at Vidnepligten nærmest maatte sammenlignes med Byrden ved de saakaldte borgerlige Ombud, og da disse sædvanlig vare ulønnede, saa var der heller ingen Grund til at give Bederlag til Vidner for deres Møde i Retten.

Hvad de borgerlige Ombud paa Landet angaar, skal jeg tillade mig at henviser